

AS. READ

Marr. Rapullo

POLISH Trans.

Slipping

NEWS REVIEW No 2

Zmieszaj

Tadite

1. Nigdy jeszcze ^{cywilizowany} (nie przeżył świat/tak ~~nieszczęśliwie~~ gwiazdki, jak w roku 1941. 7/11
2. Milionom wojna zabrała dom, rodzinę, ojczyznę.
3. Milionom zabrała życie.
4. Ta najstraszliwsza wojna w dziejach wciągnęła w swe odmetry cztery piąte ludności świata.
5. W Europie Niemcy zajęły: Austrię, ↗
6. Czechosłowację i Polskę.
7. Uczyliły ^{starych} satelitami: Węgry,
8. Rumunię, ^a
9. Bułgarię, ^a
10. i Finlandię.
11. ^{Niemcy zajęły} zajęły swymi wojskami: Norwegię,
12. Danię,
13. Holandię,
14. Belgię,
15. Luksemburg,
16. Francję
17. Jugosławię,
18. Grecję

tran

GR

19. I 125 tysięcy kilometrów kwadratowych obszaru Rosji.
20. Włochy faszystowskie zajęły ...
21. Albanie
22. i Abisynię w Afryce
23. Jeszcze przed ^{oparowaniu} [zniewoleniem] tych ziem, Japonia zajęła Formozę
24. Koreę
25. I część Chin.
26. Francuskie Indo-Chiny, za zgodą rządu w Vichy, stały się bazą japońską.
27. Zrywając swe zobowiązanie, Japonia ufortyfikowała wyspy Marshalla,
28. ~~Karoliny~~
29. I wyspy Mariane.
30. Cordell Hull, ówczesny ^{amerykański} sekretarz Stanu, wielokrotnie ostrzegał Japonię, by zaprzestała agresji.
31. W listopadzie (1941 roku) Amerykanie ^{ono} ~~sądzi~~ że jego wysiłki zaczęły wydawać owoce.
32. Zwłaszcza w obliczu wizyty w Waszyngtonie Saburu Kurusu, specjalnego wysłannika rządu japońskiego.
33. Ale misja Kurusu była tylko ^{fikcją} ~~misją~~.
34. Rokowania były jeszcze w toku, gdy lotniskowce japońskie, naładowane samolotami, wyruszyły na [dokonanie ...] ^{Hawaje}

35. ... *Heber*
36. Pearl Harbor - ~~1941~~ siódmy grudnia, ~~1941~~ roku. *1941/22*
37. Nie dziw, że ta wielka baza morska na wyspach Hawajskich była pierwszym objektem japońskich ataków.
38. Oddalona o ~~3.700~~ 3.700 kilometrów od Kalifornii
39. • 4.500 kilometrów od Japonii.
40. W wyniku zdradzieckiego ataku, 19 okrętów amerykańskich uległo uszkodzeniu lub zatopieniu
41. 150 samolotów zniszczeniu.
42. Straty w ludziach: 3700 zabitych.
43. Dzięki temu dziełu zniszczenia, Japonia stała się chwilowo ~~potęgą~~ *władczynią* Pacyfiku. Niemcy i Włochy faszystowskie wypowiedziały wojnę Stanom Zjednoczonym.
44. W Białym Domu w Waszyngtonie, drugiego stycznia 1942 roku ...
45. Prezydent Roosevelt oraz przedstawiciele 26 narodów podpisali pakt wzajemnej pomocy ~~przeciwko~~ **przeciwko** ~~maksymalnej~~ agresji.
46. Oto słowa ^{*tego*} paktu:

B

47. "Každy z rządów zobowiązuje się użyć wszystkich swych zasobów wojskowych i gospodarczych przeciwko tym członkom Paktu Trzech i ich adherentom, z którymi dany rząd znajduje się w wojnie. Každy rząd zobowiązuje się współpracować z pozostałymi sygnatariuszami niniejszej deklaracji i nie zawierać odrębnego układu o zawieszeniu broni ani pokoju z wrogami."

48. Ale dużo czasu upłynęło, zanim ~~rozwiązano~~ ^{zjednoczone} Wrody zaczęły wywierać całą swą moc.

49. Wąskie pasmo wody oddzielało Anglię, ostatni bastion demokracji na zachodzie, od hitlerowskiej Europy. Na jej niesta spadał nieustanny grad bomb niemieckich.

50. Rosja, która ^{na} ~~przyjęła na siebie~~ ^{spadł} główny impet niemieckiej ofensywy, musiała ewakuować swe zakłady przemysłowe, by je wznosić nanowo setki kilometrów poza frontem.

51. Lud Chin musiał na swych barkach wnosić całe fabryki ~~na teren~~ ^{na teren}, gdzieby nie mógł ich osiągnąć Japończyk.

52. Jedynie Ameryka, nienapędzana przez bombowce, była zdolna do pełnej produkcji.

53. ^{ale} Przemysł amerykański ~~jedynie~~ nie był jeszcze przygotowany do wojny.

54. Tylko cud mógł coś zdziałać. Trzeba było przebudować fabryki, ~~wymyśleć~~ ^{wymyśleć} usunąć maszyny pokoju, zainstalować maszyny wojny.

55. ^{Przemysł} Produkcja samochodów ~~zabrała~~ ^{zabrała} się teraz do produkcji czołgów i samolotów.

56. Zegarmistrze ~~wy~~ wyrabiają precyzyjne instrumenty lotnicze.
57. Kobiety, które dawniej zajmowały się tylko domem, nauczyły się nowych, nieznanych im przedtem fachów.
58. Z 200-tysięcnej (armii) trzeba było stworzyć wielo-milionową ~~maszynę wojenną~~.
59. Farmerów, ~~rybaków~~, ^{kupców} urzędników, buchalterów, robotników trzeba było nauczyć metod walki.
60. ~~Z początku~~, nowi żołnierze musieli ~~posługiwać się w czasie walki~~ ^{ćwiczyć} drewnianymi karabinami, i ciężarówkami ~~zamiast~~ ^{zamiast} ~~wózów~~ czołgów.
61. Naród amerykański, jak i inne narody, został nauczony gorzkim doświadczeniem, że fikcją jest izolacja od reszty świata.
62. Ćwiczyli, przygotowywali się do boju ... aby móc spełnić swój obowiązek.
63. A armie Narodów Zjednoczonych rosły ...
64. Amerykanie
65. Anglicy i narody dominionów brytyjskich.
66. Rosjanie.
67. Chińczycy.
68. Czesi.

69. Grecy.
70. Hindusi
71. Wolni Norwegowie, którzy uciekli z hitlerowskiej Europy.
72. Jugosławianie.
73. Holendrzy
74. Jawańczycy
75. Polacy
76. Duńczycy
77. Luksemburczycy i Belgowie
78. Filipińczycy
79. I Wolni Francuzi, gotowi do walki pod sztandarami generała de Gaulle'a.
80. Wielkie oceany oddzielały od siebie sprzymierzone kraje.
81. Okręty amerykańskie i brytyjskie musiały pilnować aż pięciu oceanów; a niemieckie łodzie podwodne stawały się coraz zuchwalsze.
82. Oto fragment walki o Atlantyk.
~~Wielki ocean oddzielał od siebie sprzymierzone kraje.~~
83. Rok 1942.
84. W ciągu 10 miesięcy sprzymierzeni stracili ponad 500 statków.

85. Z każdym zatopionym statkiem na dno oceanu s-ły tonny materiałów wojennych niezbędnych dla operacyj na frontach w Rosji, Anglii i Afryce.
86. ~~Oto front z rosyjski w roku 1948.~~ Niemcy s-li naprzód, ~~gwałt,~~ męcząc, mordując. Padały miliony ofiar.
Wdarli
87. ~~Wdarli~~ się w-łęb Rosji na półtora tysiąca kilometrów, okupując pola uprawne Ukrainy, wielkie ośrodki przemysłowe na południu.
był to pustka znacząca
88. Ale ślady Rosjan, którzy ~~równali wszystko~~ przed odwrotem, ~~znaczyła tylko pustka.~~ Niezebrana pszenicę *→ równali wszystko z ziemią.* podpalano.
89. Wysadzano w powietrze mosty, tamy, tory i stacje kolejowe, elektrownie.
90. *Nie* Nie zostało ~~coś~~, coby mogło przydać się nieprzyjacielowi.

END OF REEL ONE

91. Starcy, kobiety, dzieci, których wsie poszły w dymem, stali się partyzantami. Utworzyli ~~partie~~ ^{oddziały}, które sabotowały i nękały Niemców poza liniami.
92. ~~Cały~~ impet ofensywy niemieckiej był skierowany przeciw Leningradowi i ~~na północy~~.
93. Moskwie, ~~w centrum~~ ....
94. I Kaukazu, na południu.
95. Zaciekłymi kontratakami udało się Rosjanom zatrzymać ofensywę na Leningrad i Moskwę.
96. Ale na południu, padł 1-go lipca 1942 roku, Sebastopol ... po 180 dniach oblężenia.
97. Armia niemiecka była teraz ~~zmierzana~~ ^{zmasowana} do generalnego uderzenia na Stalingrad i Kaukaz.
98. Podbicie Kaukazu i zdobycie Stalingradu zablokowałyby dla Rosjan dopływ ropy z bliskiego Wschodu; ropa ta służyłaby wówczas niemieckiej maszynarostwie wojennej.
99. Jednocześnie, w Afryce, inne siły niemieckie ~~parły~~ ^{na kanał Sueski} ~~na~~ ~~kanale~~ ~~Sueckim~~ by przeciąć tę tak ~~dla~~ ~~Anglii~~ ^{ważną} linię komunikacyjną.
100. A Oto jak wyglądał front w Afryce w roku 1942

102. Siły wroga, przeważające tak w liczbie jak i w sprzęcie, musiały wojska ~~Imperialnego~~ Brytyjskie i ~~odpowiednie~~ francuskie do odwrotu, Odrzuciły je ^{apac} ~~z~~, przez pustynię, aż do El Alamein. Tylko sto kilometrów dzieliło Niemców od Aleksandrii, klucza do Kanału Suezkiego.
102. A na froncie Pacyfiku, w roku 1942 Japończycy ^{spadli} ~~rozleli się~~ jak sarańcze ^{na} ~~na~~ wyspach ⁴ ~~archipelagów~~ Wschodniego Pacyfiku.
103. Po bombardowaniu Pearl Harbor, Japończycy zajęli wyspy Wake i Guam.
104. Padł Hong Kong.
105. Siam ^{poddał się} ~~w~~.
106. Padła Filipiny,
107. A potem, szybko po sobie - Singapur, Birma, Wschodnie Indie Holenderskie, ~~Nowa Gwinea~~, Nowa Brytania, Wyspy Salomona.
108. Wyspy Attu i Kiska w amerykańskich Aleutach.
109. Cofająca się linia sojuszników tworzyła teraz łuk, który opierał się w środku na wyspach Hawajskich.
110. W pobliżu Pearl Harbor znajduje się kluczowa dla jego obrony wyspa Midway. W wypadku przerwania tej linii obronnej, flota Stanów Zjednoczonych zostałaby zmieciona w Pacyfiku.
111. 3-go czerwca 1942 roku, amerykańskie patrole zauważyły o kilkaset kilometrów od wybrzeży, japońskie okręty wojenne i transportowce zmierzające ku ~~teraz~~ wyspie Midway.

112. Na barkach Admirala Nimitza, dowodzącego frontem środkowego Pacyfiku spoczywała ciężka odpowiedzialność. Postanowił w tym punkcie stawić opór; przeznaczył wszystkie okręty, jakimi dysponował do przeprowadzenia śmiałego ataku.
113. Przyszłość Pacyfiku zależała od męstwa i ~~śmiałości~~ ^{zdolni} tych ~~młodych~~ ^{amerykańskich} lotników.
114. Był to nowy rodzaj bitwy morskiej; wrogie floty nie widziały się nawzajem.
115. Lotniskowce ... ~~wielkie pływające lotniska~~ ... służyły jako bazy, z których samoloty startowały do ataku na odległą ¹⁵⁰ o ~~postraset~~ kilometrów flotę nieprzyjacielską.
116. Bitwa o Midway stała się wzorem dla innych bitew morskich, które potem rozegrały się na Pacyfiku.
117. Podczas nieobecności samolotów amerykańskich, aparaty japońskie zaatakowały flotę amerykańską.
118. Stany Zjednoczone straciły jeden kontrtorpedowiec oraz lotniskowiec "Yorktown", jeden z trzech nieuszkodzonych lotniskowców amerykańskich na Pacyfiku.
119. W międzyczasie, samoloty amerykańskie obrzucały bombami ~~in~~ ^{bombami} Japończyków.
120. Siły japońskie zostały rozgromione.
121. ~~Siły japońskie~~ ^{Japońskie} ~~straty japońskie~~ ^{straty japońskie}: cztery nowoczesne ~~krążowniki~~ ^{lotniskowce,} dwa ciężkie ~~krążowniki~~ ^{krążowniki}, trzy kontrtorpedowce; ~~poza~~ ^{wskazano} szereg ~~okrętów~~ ^{okrętów}, ¹⁰
~~XX~~ w tym kilka pancerników, ciężko uszkodzonych.

gc

122. Wprowadzie Bitwa o Midway była akcją defensywną, ale zadecydowała o dalszym przebiegu wojny na Pacyfiku.

A

123. Jednocześnie, w Egypcie, armie sojusznicze przygotowywały się do decydującej bitwy pod El Alamein, 100 kilometrów od Aleksandrii.

124. Pomimo niepowodzeń, armia ta znajdowała się nagle w dobrym stanie, dzięki bohaterskiej postawie Francuzów, dowodzonych przez Generała Koeniga, pod Bir Hacheim.

125. W sierpniu 1942 roku, Rommel pchnął swe czołgi do bitwy. Miały one uczynić wyłom w liniach sojuszniczych, ~~któryby~~ *by* otworzył drogę piechocie. Była to jedna ~~z~~ *a* zwykłych taktyk Blitzkriegu.

ll

126. Zmasowana artyleria i siły pancerne Anglików pozwoliły czołgom przedostać się przez swe linie, poczem ~~zmasowały~~ *otoczyły* ~~wyłom~~ *wyłom* i zniszczyły nieprzyjaciela.

basd

127. 300 ^{*pancerch*} czołgów niemieckiego Korpusu Afrykańskiego ^{*zostato*} ~~zaplono~~ na piaskach pustyni.

128. ~~On~~ ~~i~~ ~~to~~ ^{*to*} zwycięstwo ^{*u ramach*} ~~zostato~~, odniesione ~~dla~~ ~~celów~~ defensywy, ~~ale~~ ~~nie~~ ~~mniej~~ ~~ważne~~ okazało się decydujące dla kampanii afrykańskiej.

129. Niemcy zostali zatrzymani. Suez ocalał.

u tym czasie

130. *A* na froncie rosyjskim, zbliżał się decydujący moment bitwy o Stalingrad, ~~miasta o zasadniczym znaczeniu dla transportu rosyjskiego.~~

131.

Jednocześnie, w Egypcie, armie sojusznicze przygotowywały się do decydującej bitwy pod El Alamein, 100 kilometrów od Aleksandrii.

131. Przez czterdzieści dni i czterdzieści nocy trwał szturm ~~na~~ niemiecki.
132. Raz po razie Hitler przyrzekał Niemcom: "Stalingrad będzie nasz."
133. A rozkaz Marszałka Stalina do ^{jego} ~~swych~~ wojsk brzmiał:
"Ani kroku w tył."
134. Niemcy rzucili do walki tysiące żołnierzy, olbrzymie masy materiału wojennego.
135. Ale spotkali się z zacieklej oporem ... Rosjanie walczyli pod walącymi się murami, w podmiejskich ogrodach, w fabrykach, w bramach domów.
136. I Stalingrad wytrwał.
137. ~~Na~~ ^{Na} ulicach Stalingradu - jak na piaskach Egiptu, jak na wodach Środkowego Pacyfiku - stoczono bitwy, które zaważyły na losach świata.
138. U ~~tych~~ młodych Rosjan
139. ^U Anglików
140. ^U Francuzów
141. U ~~tych~~ Amerykanów, którzy zginęli w tych bitwach, walczy świat zaciągnął niespłacalny dług.
142. ^{z nadejściem lata} ~~Z nadejściem lata~~ 1942 roku, ^{z Ameryki} ~~materiały wojenne~~ zaczęły napływać w coraz większych ilościach.
^{materialny wojenne}
^{to}

143. Fabryki angielskie pracowały ~~ciągłe~~ 24 godziny na dobę.

144. *Na sentek misia*
~~Wobec powstania~~ mężczyźni do wojska, kobiety wyrabiały 75 procent materiałów wojennych.

145. Tylko obecność bombowców nieprzyjacielskich wprost nad fabryką przerywała pracę.

146. *A* ~~Wobec~~ *n Rosji* choć niektóre fabryki uległy wielokrotnemu zniszczeniu, robotnicy pracowali nadal wśród gruzów.

147. ~~Chińczycy, których jedyną drogą dowozu sprzętu wojennego -~~
 Droga Birmańska - znajdowała się w rękach japońskich, ~~zaczęli~~
~~konstruować~~ ^{az} ^{je} ^{nowej} ^{drogi} ^{Chińczycy budują}
148. ~~Mężczyźni~~
149. Kobiety
150. Dzieci - ^{li} budowały wielkie lotniska dla olbrzymich bombowców,
 które miały tu przybyć z Ameryki.
151. Brazylia ~~w północno-wschodniej Ameryce~~ dostarczała swym sojusznikom
 gumy.
152. Holenderska Gujana ^{dostarczała} ~~była~~ źródłem aluminium.
153. Ale ku Stanom Zjednoczonym skierowane były największe nadzieje,
 jako ku najbardziej zasobnemu krajowi na świecie.
154. Z końcem 1942 roku, fabryki amerykańskie były całkowicie
 zmobilizowane ~~dla wojny~~. Zasoby materialne, siła robocza
 kraju ^{były} ~~zostały~~ ^{skupione} skoncentrowane dla jednego wielkiego celu -
 zasilania frontów wojennych.
155. ~~Maszyny wojny~~ ^{em} spalają wielkie ilości benzyny. Ameryka musiała
 dostarczać więcej części tej benzyny.
156. Materiał z tysięcy fabryk był wysyłany setkami dróg we wszystkie
 strony świata.
157. ^{Transport} Przewożenie wojsk i materiałów na tereny walk przedstawiało
 wielkie trudności. ~~W~~ ^{Trzeba} było statków.

gl

158. Niczego nie można było przewieźć bez statków.
159. Wielkie stocznie wyrosły w każdym mieście nadbrzeżnym.
160. Ludzie, ~~daleko~~ w głąb ^{ameryki} kraju, którzy nigdy oceanu nie widzieli, budowali części okrętów, potem wysyłane drogą lądową, a składane w stoczniach nad morzem.
161. W roku 1940, Stany Zjednoczone wybudowały 54 okręty.
W roku 1942 wybudowały ich 746 - zębrą 8.000.000 tonnażu.
W roku 1943 miały wybudować około 2.000 okrętów -
20.000.000 tonn tonnażu.
162. Ale, by zapewnić tym statkom bezpieczną drogę, ~~potrzeba~~ było ~~statków~~ okrętów wojennych.
163. Łodzi podwodnych,
164. Konrtorpedowców,
165. Krążowników,
166. Pancerników,
167. Lotniskowców.
167. Na eskortę dla tych cennych ładunków ~~składają~~ ^{sg} się ~~statki~~ ^{okręty}, płynące pod banderami wszystkich Narodów Zjednoczonych.
168. Konwój płynie tak szybko jak jego najpowolniejszy statek ...
a droga przed nim daleka.

AV

169. Materiały szły do Anglii drogą przez Nową Fundlandię i Islandię.
170. Do Rosji, naokoło Norwegii do Murmańska....
171. Lub bezpieczniejszym szlakiem, naokoło Afryki Południowej i przez Persję.
172. Ponieważ Morze Śródziemne pozostawało pod kontrolą Osi, dostawy dla armii w Afryce Północnej także musiały iść drogą naokoło Przylądka Dobrej Nadziei, a potem Oceanem Indyjskim i Morzem Czerwonym do Suez.
173. ~~W~~ Dostarczanie materiałów ^{chińskim} ~~w ścisłej opresji~~ ^{opresji wymagalno} znajdującym się ^u ~~w~~ ^{WCSKRG} ~~chińskich~~ ~~niebezpieczeństwa~~ ^a objechanie półkuli świata - drogą z Nowego Jorku, naokoło Afryki Południowej, lub z Kalifornii naokoło Australii i przez Indie.
174. Porty Chin i Droga Birmańska znajdowały się w rękach ^u ~~japończyków~~ ^{Japończyków} - dostęp do Chin z Indyj miały tylko karawany ~~l.~~ samoloty.
175. Najbardziej nowoczesny środek komunikacyjny ~~...~~
176. ... i najstarszy.
177. Podróż Atlantykem to przebycie wód, rojących się od nieprzyjacielskich łodzi podwodnych.
178. ^J Nigdy niekoncząca się ~~bitwa~~ ^{bitwa} walka z ~~podwodnym przeciwnikiem~~ ^{torziami podwodnymi}.

179. Kampania ta okazała się tak skuteczną, że liczba zatopionych statków sojuszniczych ze stu jedenestu w czerwcu 1942 roku, spadła do jedenestu w październiku tegoż roku.
180. W tym krytycznym okresie, 20,000 statków przepłynęło w konwojach oceany świata. Z każdego dwustu - 199 dopłynęło bez szwanku do portu.
181. Żołnierze amerykańscy wylądowali w Anglii i w Północnej Afryce Irlandii.
182. Na zaproszenie Wolnych Francuzów, Amerykanie wylądowali na wyspie Nowa Kaledonia, na Pacyfiku. Wyspa ta posiada strategiczne znaczenie, jako baza wypadowa przeciw Japonii.
183. Materiały dla Rosji, przybywają do Persji.
184. Świeże posiłki z Anglii i z Indyj przybywają do Egiptu.
185. Materiały ~~napływającej~~ ^{wartościowe potrzebne} potrzeby były przewożone drogą powietrzną. Samolot stał się ~~ważnym~~ ważnym środkiem transportowym.
186. ^{fast} ~~Bezdusznego~~ Transport ~~Powietrzny~~ Armii Stanów Zjednoczonych otworzył szlaki powietrzne, o łącznej długości 170 tysięcy kilometrów.
187. Samoloty przywiozły części potrzebne do naprawy czołgów na froncie w Egipcie.
188. Granaty dla żołnierzy na Pacyfiku.
189. Zrzuciły paczki z żywnością i lekarstwami żołnierzom zagubionym w dżunglach Nowej Gwinei.

190. Zmieniły się role. Teraz ~~Narody Zjednoczone~~ ^{sykowały} ~~przygotowały~~ się do ofensywy. ^{Narody Zjednoczone.}
191. Pierwsze uderzenie zostało wymierzone (przeciw) Japończykom ~~na~~ ~~Wyspach~~, latem 1942 roku.
192. ~~W~~ ^{Wiatan sojuszniczych} ówczesne objekty ~~sojusznicze~~ (to zaledwie punkty na mapie - ~~wśród niezamierzonych obszerów Oceanu~~ - ^{Wyspa} Guadalcanal w Salomonach - i Południowa Nowa Gwineja.
193. Według planu sojuszniczego wyspy te miały być wydarte, jedna po drugiej, z rąk ~~wojsk~~ ^{Japończyków} japońskich.
194. ¹⁹⁴² 7 sierpnia ^{wielki} amerykańska piechota morska przeprowadziła swój pierwszy/desant, lądując na wyspie Guadalcanal.

END REEL THREE

CPM

A
A

196. Generał MacArthur, na prośbę rządu australijskiego, został mianowany ~~właścicielami~~ głównodowodzącym na Południowo-zachodnim Pacyfiku.

197. Pod jego dowództwem, wojska z Australii, Nowej Zelandii, Kanady oraz Stanów Zjednoczonych, rozpoczęły drugi z kolei atak na wielką tropikalną wyspę, Nową Gwineję.

198. Na Guadalcanale i na Nowej Gwinei stanęli ci żołnierze w obliczu wielu niebezpieczeństw - malarii, febry, dyzenterii, węży, głodu.

199. Walczyli z fanatycznym nieprzyjacielem.

200. Z nieprzyjacielem, którego nauczono, że po śmierci na polu bitwy stanie się bóstwem.

201. To już nie wojna zmieszanych czołgów i artylerii. To jakaś ~~potężna wojna~~ *koszmar* walka człowieka przeciw człowiekowi.

202. Zpasa każdego drzewa, każdego krzaka, zroza każdego pagórka czyha na ciebie śmierć.

203. Toczą o dźwięki i zacięte bitwy. Przez szereg tygodni wydawało się, że nieprzyjaciel zwoła siły sojusznicze.

204. Wielkie były straty po obu stronach.

205. To trupy japońskie.

206. *A* To Amerykanie.

207. Gdyby nie pomoc ze strony przyjaznych wyspiarzy, nie jeden żołnierz zmarłby z ran w ~~senat~~ dżungli.

208. Japończycy zdawali sobie sprawę ze znaczenia tej kampanii. W ~~na~~ rozpaczliwych kontratakach rzucili do walki większe jednostki morskie.
209. Ich siły morskie zostały zniszczone w zacieklej bitwach nocnych.
210. Flota amerykańska osiągnęła zdecydowaną przewagę Południowym na Pacyfiku.
211. Linie dostaw do Ameryki były zabezpieczone.
212. Pierwsza ofensywa na Pacyfiku zakończyła się powodzeniem.
213. Narody Zjednoczone były teraz w posiadaniu baz morskich, z których można było przeprowadzać dalsze ataki przeciw Japończykom.
214. ~~Nieledwie~~ ^{Jedną} pierwszą uskut., jaką oddały te lotniska, była ewakuacja ~~pannych~~ ^{ych} ~~pannych~~ ^{ee}.
215. Druga ofensywa Narodów Zjednoczonych została przeprowadzona ~~w Afryce Północnej~~ w Afryce Północnej.
216. Brytyjski generał Alexander objął naczelne dowództwo na tym teatrze ~~w Afryce Północnej~~ ^{do}.
217. Generał Montgomery ~~przewodził~~ ^{do} Armii Brytyjskiej.
218. Pod El Alamein, w nocy z 23 na 24 października, 1942 roku, sojusznicy rozpoczęli ofensywę przeciw "Afrika Korps".

219. Po gwałtownym ogniu zaporowym, gen. rąk Montgomery sprawił Niemcom niespodziankę, posyłając naprzód piechotę, i w ten sposób odwracając zwykły porządek ataku w Blitz-Kriegu.
220. W tygodniu ^{po tem} ~~później~~ czołgi brytyjskie wdarły się w wyrwę, uczynioną przez piechotę.
221. To uderzenie ~~obuchem~~ obezwładniło Niemców.
222. ^{fast} I odrzuciło "Africa Corps" z taką siłą, że ~~nie~~ zatrzymał się ^{Niemców} dopiero cztery miesiące później w Tripoli, o 1800 kilometrów od El Alamein.
223. Większość tych jeńców to Włosi, którym Niemcy kazali ~~kryć~~ ^{oddmknąć} swe tyły. ^{oddmknąć}
224. ^{rest} A To ^{rest} niemiecki generał Von Thomax, z Korpusu Afrykańskiego.
225. A to faszystowscy gubernatorzy Trypolitanii.
226. Ale ofensywa na Tripoli to tylko wschodnie ramię olbrzymich kleszczy.
227. Z z. chodu, 7 listopada 1942 roku, 500 transportowców, pod eskortą 350 jeńców bojowych, wykonało największy podówczas desant w historii.
228. ^{fast} Wojska ^{rozgromić} amerykańskie i brytyjskie, dowodzone przez amerykańskiego Gen. rąka Eisenhowera, wylądowały w ~~Wschodniej~~ Afryce Północnej

gk

229. Oto ich zadanie: mobilizacja ~~sił~~ ^{symbolować} francuskich w Północnej Afryce; ~~któreby~~ ^{by} połączyły ~~się~~ ^{się} z Brytyjczykami w Tunisie; ~~wyzbrozenie~~ ^{bracia wygnane} Niemców Afryki ~~RAJONAMI~~ ^z i rejonów ~~Śródziemnomorskich.~~ ^{na Srodkowemu}

230. Rząd w Wichy ~~patrzył~~ ^{patrzył} ~~nie~~ ^{na} bezczynnie na okupację ~~całej~~ ^{całej} Francji przez Hitlera. *całej Francji.*

231. Ale w Tulonie, Francuzi zatopili lwią część swej floty, by nie ~~wpadła~~ ^{wpadła} w ręce Niemców. Niemało marynarzy poszło wówczas na dno wraz ze swymi okrętami.

232. Pozostałe jednostki wznowiły walkę. Drednot Richelieu wpłynął do portu nowojorskiego pod dumnie powiewającą banderą trójkolorową.

233. I znowu, jak w pierwszej wojnie, Nowy Jork złożył hołd francuskim sprzymierzeńcom. *w meduzę*

A 234. Po drugiej stronie świata, na równinie przez ^{od} Stalingradem Rosjanie rozpoczęli ~~swoją~~ ofensywę.

235. Dwie armie rosyjskie parły naprzód, jedna z północy, druga z południa, by ~~w kleszcze swych wojsk~~ ^{od} ująć Niemców.

236. Po czterech dniach spotkały się oba ramiona kleszczy, odcinając wszystkie armie niemieckie w rejonie Stalingradu.

237. Wewnątrz pierścienia, Rosjanie zaczęli ~~likwidować~~ ^{niszczyć} resztki ~~własnych~~ niemieckich dywizyj.

238. Za Stalingrad Niemcy zapłacili pół miliona żołnierza, olbrzymimi masami sprzętu.

niemiecki (zeld)

242. Oto naczelny dowódca, (Marszałek ~~Paulus~~ Friedrich ~~Paulus~~ Paulus.
243. Z rozkazu ~~Stalina~~ Stalina salwy z 240 dział obwieściły Moskwie zwycięstwo stalingradzkie.
244. To zwycięstwo nietylko ocalało kraje nadwołżańskie i Kaukaz. Zadało ono także decydujący cios ostatniej wielkiej ofensywie niemieckiej ... i wraz z zwycięstwami w Egipcie i na Pacyfiku ~~rozwiązało~~ rozwiązało legendę o niemieckiej i japońskiej niezwyciężalności.
245. Zaczął się zarysowywać, choć małego i w dalekiej przyszłości, koniec tyranów.
246. W styczniu 1943 roku, Prezydent Roosevelt przybył do Casablanki, we Francuskim Marocco, na konferencję z Premierem Churchillem.
247. Generał de Gaulle, przewodca wolnych Francuzów, powrócił wówczas po raz pierwszy na ziemię francuską.
248. Wytyczono główne cele na rok 1943: przejęcie na dalszych ~~odcinkach~~ odcinkach inicjatywy, osiągniętej w roku 1942; zasilanie wszelką możliwą drogą Chin i Rosji; uzbrojenie Francuzów do walki przeciw Osi.
249. Konferencję w Casablance stała pod znakiem BEZWARUNKOWEJ KAPITULACJI.
250. Jeszcze toczyły się konferencje, gdy Brytyjczycy wkroczyli do Tunisu i połączyli się z Amerykanami, którzy przemarli się ku nim od Zachodu.

gr

251. Oto generał Eisenhower, Wódz Naczelny wojsk sprzymierzonych wita się z generałem Montgomery, dowódcą Osmej Armii Brytyjskiej.
252. Brytyjczycy ~~przebiegli~~ ^{parli wprost} ~~na~~ na drodze do tunetańskiego wybrzeża.
253. ~~Niemcy~~ ^{Niemcy} dowódca ~~ściągnął~~ ^{ści} swe rezerwy ku południu, by tam ~~stanąć~~ ^{zatrzymać} ~~czekać~~ ^{natarcie} natarciu.
254. Ale niespodziewany i niezwykle gwałtowny [↑]atak francuskich i brytyjskich ~~amerykańskich~~ ^{amerykańskich} wojsk przerwał niemieckie linie obronne.
255. Amerykańskie kolumny pancerne doszły aż do bram Bizerty.
256. ~~W~~ ^{ay} dniu 12-go maja już było po wszystkich. Bizerta i Tunis padły.
257. Fortuna kołem się toczy. Teraz żołnierze francuscy pilnują niemieckich ^{jeńców:} ~~żołnierzy~~.
258. Niemcy drogo zapłacili za kampanię w ~~TUNISIE~~ Tunisie: trzydzieści tysięcy zabitych, ^{dwadzieścia} ~~dwadzieścia~~ tysięcy rannych, 291 tysięcy w niewoli, dotkliwe straty w sprzęcie ^{bojowym}.
259. Tunis był pierwszym większym miastem francuskim, wyzwolonym od Niemców. Ludność cieszyła się długo-oczekiwaną wolnością.
260. Rankiem, 10 lipca, 1943 roku, oddziały sojusznicze wylądowały na plażach Sycylii.

261. W wyniku tych pierwszych postępów na terenie Włoch, upadek rząd faszystowski.
262. Upadek Benito Mussolini, który przez 21 lat sprawował dyktatorską władzę nad włoskim narodem.
263. 3-go września, ^{wojny} ~~siły~~ Narodów Zjednoczonych wylądowały na półwyspie apenińskim, Tego samego dnia ¹ poddał się aliantom nowy rząd włoski.
264. Większa część włoskiej floty, zgodnie z warunkami zawieszenia broni, wyknęła się Niemcom i poddała się generałowi Eisenhowerowi oraz brytyjskim władzom morskim na Malcie.
265. Wielki port Neapolu był jedną z pierwszych zdobyczy kampanii włoskiej.
266. Najbardziej cenną zdobyczą (jednakże) była Foggia, ~~zanim~~ zajęta przez Osma Armia Generała Montgomery.
267. Rozległa się lotnisk w Fogii dala sojusznikom poraz pierwszy bazy, z których ^{ich} samoloty mogły stosunkowo łatwo ~~dotrzeć~~ osiągnąć niemieckie ~~fabryki~~ w Południowej Europie.
268. Na zachodzie /Wielka Brytania już przedtem stała się obrzycią bazą powietrzną, dnem i nocą wysyłającą tysiące bombowców nad Niemcy.
269. Za dnia piloci amerykańscy bombardowali ośrodki niemieckiego przemysłu wojennego.
270. Fabryki
271. Magazyny

91

272. Koleje

273. Bazy łodzi podwodnych.

274.

Stocznie

doki.

276. Łotniska, rafinerie ropy.

277.

A

Siły bombowe Królewskich Sił Lotniczych unosiły się nad ośrodkami

Siły lotnicze amerykańskie i brytyjskie poniosły duże

straty. Zniszczenie serca przemysłowych Niemiec musiało zostać

dopełnione przed lądowaniami w Zachodniej Europie. *trzeba było*

zwiększyć premię niewolców

278.

I co najważniejsze - musiała zostać zniweczona potęga niemieckiej Luftwaffe - na ziemi przez myśliwce i bombowce

279.

w przestworzach przez myśliwce, latające Fortece i Liberatory. Myśliwce i bombowce stały się awangardą sił wyzwolenia.

280.

A

Na początku 1945 roku, Rosjanie rozpoczęli nową wielką ofensywę. Przeprowadzili się przez wielkie rzeki [ ]

281.

Idąc od Stalingradu, wyparli Niemców za wołgę ...

282.

Za Don...

283.

Za Dniepr.

284.

Za Dniestr ...

285. Za Prut ....

286. Aż do Karpat.

287. W ciągu sześciu miesięcy odzyskali ziemie, których zdobycie kosztowało Niemców dwa lata i miliony zabitych.

END REEL 5

Reel 6 missing

murie

M 1/2

288

Wyzwolono ^{od Niemców} tysiące miast. Pozostali przy życiu mieszkańcy
~~witali zwycięskie wojska sowieckie.~~
~~składali się z ochotników.~~

289

Oto marszałek Żukow, którego wojska ~~uwolnily~~ ^{uwolnily} Ukrainę.

290

Partyznaci, którzy tak długo walczyli na tyłach
nieprzyjaciela ^a, mogli wreszcie wrócić do swych domów.

291

A tymczasem, na drugim krańcu świata, flota amerykańska
~~przygotowywała się do wyrugowania~~
~~niebezpiecznej siły, aby ruszyć~~ przez Pacyfik Środkowy.

292

Szlak wiódł przez wyspy Gilberta i Marshalla, na których
Japończycy ~~budowali~~ ^{z budowali} mocne fortyfikacje.

293

Potężne grupy operacyjne, obejmujące nowe lotniskowce,
~~...~~

294

Działania floty amerykańskiej bombardowały pozycje japońskie
~~przygotowując desant~~ ^{nieustannym}. Samoloty zasypywały wroga ogniem i żelazem.

295

Ale ~~walka decydująca~~ ^{walka decydująca} jest ~~przed nami~~ ^{zadaniem wojsk lądowych}.

296

Pod ciężkim ogniem nieprzyjacielskim oddziały ^{armji i} ~~piechoty~~
morskiej ~~wylądowały~~ ^{wylądowały} na ~~wyspach~~ ^{wyspach} Tarawa,
Makin, Kwajalein i Eniwetok.

297

Zaciekle walki wręcz, toczyły się o każdy ~~punkt~~ ^{punkt} na mapie.
~~Punkty~~ ^{Punkty} te ~~panowały~~ ^{jednak} nad ~~szerokimi~~ ^{rozległymi} przestrzeniami
oceanu.

- 298 Cztery tysiące wyborowych żołnierzy japońskich zginęło na samej tylko ^{wyspie} Tarawa.
- 299 ~~Oto część ceny, jaką~~ Amerykanie ^{drogo} zapłacili za Tarawę ~~w czasie gdy~~
- 300 ~~toczyły się te bitwy,~~ Prezydent Roosevelt i Premier Churchill spotkali się w Kairze z generałem Chiang-Kai-Shekiem.
- 301 ~~Trzej~~ Trzej sojusznicy postanowili, że Japoni odbierze się wszystkie zagarnięte przez nią wyspy oraz terytoria zrabowane Chinom. ^{Japońska kłosa militarna} ~~zagrażająca pokojowi~~ na Pacyfiku ~~zagrażająca pokojowi~~
- 302 ~~i japońskie dążenia~~ ^{imperialistyczne} ~~muszą być gniewne na zawiesz~~
Zadanie było olbrzymie.
- 303 Do Tokio ^{wzrost} droga daleka. Opór japoński ~~będzie~~ będzie z każdym krokiem. ^{Uwolnienie} ~~zadaniem~~ krajów Pacyfiku było zadaniem nielada.
- 304 ~~Po~~ Po pokonaniu Niemiec przyjdzie kolej na japońskich tyranów.
- 305 W pięć dni po konferencji w Kairze odbyła się konferencja ^{między Stanami Wielkiej} w Teheranie, stolicy sojuszniczego Iranu. ~~Przywódcy~~ Brytanji i Stanów Zjednoczonych spotkali się poraz pierwszy z marszałkiem Stalinem.
- 306 ~~Stwierdzili~~ ^S stwierdzili raz jeszcze, że kraje ich zdecydowane są współpracować w wojnie i pokoju.
~~W wspólnej oświadczeniu~~ ^{deklaracji oświadczyli} ;

M 5/8

307

"Pragniemy współpracy i czynnego współudziału wszystkich państw, wielkich i małych, których narody - podobnie jak nasze narody - oddane są sercem ~~do sprawy~~ ^{Zmierzania}

tyranii i ~~tyranii~~ ^{rewali}. Powitamy je, w miarę jak ~~tyranii~~ ^{Zgłusza, same przydatnie} do ~~tyranii~~ ^{rodziny} rodziny narodów demokratycznych. ^{3 swida}

308

Ci partyzanci jugosłowiańscy dokonali już wyboru. Choć kraj ich zajęty był przez wroga, nie poddali się ~~tyranii~~

309

Pod wodzą marszałka Tito trzysta tysięcy partyzantów ~~kontynuowała~~ ^{praważilo} walkę.

310

~~Partyzanci~~ ^{Ruch partyzancki} we Francji i w innych krajach okupowanych zorganizowali potężne rezerwy wojskowe, czekając na dzień, gdy wraz z armiami Narodów Zjednoczonych będą mogli walczyć ze wspólnym wrogiem.

311

Dzień ten nadszedł szóstego czerwca, 1944 roku.

312

Armie sojusznicze, wojska amerykańskie, brytyjskie, dominionów, oraz żołnierze, którzy ~~wydostali się~~ ^{wydzyszy oni} z krajów okupowanych - ~~tyranii~~

pod dowództwem naczelnym generała Eisenhowera - wyruszyli drogą morską i powietrzną ku Normandii. Teraz ~~tyranii~~ ^{STOP 312A} ~~tyranii~~ ^{szedł atak na Niemcy. Od strony Rosji z wschodu, pod jednoczesnym atakiem przez Rosję od wschodu. ....}

313

Przez Włochy od południa. ....

314

~~tyranii~~ ^{Ze strony} Wielkiej Brytanii od zachodu.

315

Plan tej ~~operacji~~ ^{operacji} ułożony został pół roku przedtem w Teheranie.